

Amfora

mihail rendžov

SUNCE

Leži izmoreno. Umiljatost mu nije nužna
Od njegovog rukopisa bilje se začinje
sa velikom svetlošću večnosti.

Gledajte: To je mornar sa zlatnom
potkovom

Užarenost na osami neba
Zrno prašine što nosi mirise
dafine i vinogorja.

Gleda nas zastalo u podne
kao da raspolučuje jagnje našeg čuđenja
Voćnjak meke grešnosti.

Padne li u moju svilenu mrežu
U slavu će se pretvoriti.

PONOĆ

More je uhvatilo svetlost
I u svoj kofčežić ga zaključalo.

Bog mora ključ je zaboravio
I svetlost sa vetrom mu je pobegla.

Čujete li, vidite li
Kako se noći u ponoć
Javlja zvezda iznad mora
Sa vetrovima psima unaokolo.

Otvorite uši
Srce će vam zalajati.

AMFORA

(SAPFO)

Čekali smo da iz nje izleti paunica
Morska ptica, sjajna golubica

Čekasmo,
Ne dočekasmo.

Čekali smo da iz nje izađu zlatni pauci
Galijski, odisejski, argonauti

Čekasmo,
Ne dočekasmo.

Čekali smo da iz nje izađu zlatni pauci
Kedrove gore, kiparisi, božice, leandri

Čekasmo,
Ne dočekasmo.

Čekali smo iz nje da se podignu vetrovi
Morska čudovišta, plesačice, kirke

Čekasmo,
Ne dočekasmo.

Na dnu ležaše samo
Tuga Sapphina
U modri tamaris
Pretvorena

SKIDANJE SA KRSTA

(FRESKA)

Nerezi, jesen 76

Kada ga skidaše —
Plakali su.

Krst mu je na pticu ličio
Iz rana mirta mu je tekla.

Na licu, ah, na licu
Žuto voće između dva reda zvezda
Anđeli mu sletaše
Beli bosiljak je cvao.

Anđeli mi sletaše
Beli bosiljak je cvao
Na licu, ah, na licu
Žuto voće
Između dva reda zvezda.

Krst mi je na pticu ličio
Iz rana mirta mi je tekla.

Kada su me podizali
Ah, kada su me podizali

Plakali su.

Prevod i prepev s makedonskog:
V. Cvetanovski i J. Zivlak

BELESKA

Mihail Rendžov, rođen je 1936. u Stipu. Pripadnik je srednje generacije makedonskih pesnika, kojoj se pridružio nešto kasnije, tj. tek sredinom šezdesetih godina. Objavio je sledeće knjige pesama: »Иселеник на огног (Iseljenik vatre), »Нoкно растење на зборот« (Noćno rasteње reči), »На работ од сонот« (Na rubu snova), »Каде од оваа страна« (Gde sa ove strane), »Збор и бол« (Reč i bol) i »Страв« (Strah).

Rendžov je, takođe, uradio i prepev Gilgameša. Zivi i radi u Skoplju.

Pesme koje donosimo izabrane su iz najnovije knjige (Ponoć).

Crtajući mrak

vojislav knežević

TAČKA

U mišolovci je reč
bez pravog zalogaja
odjeka
glode ogradu
svoje sekutiće
održava
trošenjem
shodno rastu
i važnosti

Gledam li tako
kućni ljubimac
može biti
samo
zlatni hrčak
Amin

LOŽAC

Dodaje na vatru
suvarke
unedogled skupljane
neke
i preko kolena
lomi

lepo da se ogreješ
moraš
i da prideš

oni taman
već su pepeo

CRTAJUĆI MRAK

Nesanići zahvali
popravi uzglavlje

koliko sutra
iscrtaj
pod kapom
za spavanje
poprečni presek
rečenog nasipa
naznači
hodnike
sa prostorom
za ostavu
nužnik
i gnezdo
voluharice

neizostavni
ulaz—izlaz
svebojom
masktram

Sudbina točka

vojislav karanović

STATUA

zar da ti verujem
ustaješ svakog jutra
istog rasporeda kostiju
zglobova zuba
ponašaš se isto
nervozno hodaš
usiljeno se smeješ
umiljavaš se skačeš
strepiš
a znaš
da i mrtvu bih te voleo
kao živu
u mermeru ili u mesu
svejedno

SUDBINA TOČKA

dugo je trajalo
svi su nervozni
ustaju sa mesta
izdužuju vratove
gurkaju se čarkaju
psuju svađaju
i nezadovoljni
na mesta sedaju

točak autobusa
popustio je
kotrlja se sada sam
daleko i od boga
i od putnika

LENJIRI

zavoleo sam
njihovu prirodnu moć
koncentracije
nad veličinama
inače nemerljivim

jasnu kombinatoriku
omeđenu u prostoru
između dve tačke

ŽUTA SREĆA

bleđa si danas
anđeli ti u kosi
i sveti sava
razgovaraju
o vremenima
iza mutnog stakla
i toplih vetrova
o pčelama
i žutoj sreći
koju si sama
poželela

PODUDARNOST

jelo se iz iste posude na brzinu
isto drhti razbijeni tanjir
mrve postrojene na ivici stola
naredba
siloviti juriš
na protivnika
sami smo nevernice
na crti
što povukoše drugi
od usta
do usta

ZBOG NEJASNE SLIKE

nisam ja ni čovek
ni drvo ni papir
a pomislim da jesam
zbog nejasne slike
i stone lampe
pomislim to
a nisam
nisam
eto

SIRENA

rasplela je svoju kosu
morska sirena
od neba do zemlje
išao sam za tragom
skupljao dugmad
sa njenog odela
grlio sam komad
suve kože
jeza
srešćemo se opet
kaže

VILINJI STAN

kao nabrani mramor
zgužvala se vodena ploča
(to je reka)
i pojavio se
njen zategnuti beli stomak
i noge visoko podignute
a zatim
dva brda pokrivena snegom
(to su njene grudi)
i lice
sasvim u magli

protrljao sam oči
iznenađen
preda mnom je samo reka
neko se zajebava
(surovo šali)
pomislih
a nije mi do toga
za tren
opet je ugledah
i ponovo ništa
samo reka
(mirna vodena ploča)

VOJISLAV KARANOVIĆ je rođen 1961. u Subotici.
Student je druge godine Filozofskog fakulteta u No-
vom Sadu (grupa za jugoslovensku književnost). Poez-
ju objavljuje od 1979. godine.

Priča

nenad bojić

BUĐENJE

Prethodno drhtaj.
I spaljena kosa se prosu po stolu.
Sva jutra tako počinju.
Prva skica na zamagljenim oknima.
Nesvjestica.
Počinje jutarnji hirurški poduhvat:

Jednom jesenjem danu presađuje se srce.

DIJETINJSTVO

Velike vode opkoliše kuću poslije
iznenađne oluje.
Mislić, iako dijete, neveselo primi utisak
o noćnim zbivanjima. Sve je slutio.
U lavežu, pticama. I zmiji
koju je našao nekoć u vreći žita.
Bila je tako glatka i blaga.
Omotala mu se oko vrata, a kad je ušao u kuhinju
svi se zaprepastiše.
Zmija! Zmija!
Nosi to iz kuće prokletničel!

JUTRO

Ovo jutro je nestvarno.
Zbog stola sa salvetom i kašikom što čeka.
Gladna je.
Zbog šoljice za kafu koja se puši, a
prazna je i prigušeno reflektuje
maglovito sunce.
Put prema planinskoj kući tamni.
Dvije stope dubokog otiska u zemlji
napunjene su vodom. Vjetar ih nekud nosi.
I dimnjak.
Ponad šume.
Put se najednom pretvara u korito
brzog planinskog potoka

PRICA

Zvonari su zadocnili na svoj jutarnji ritual,
a radnici kopači prevrću tone zemlje
u kanalima. Iako kiša
djevojke im dodoše u posjet. U krug
ostavljaju kišobrane i počinju pjevati u horu.
Sa zvonika frula.
Ova pjesma nimalo nije slična ranijim.
Radnici potom sjedoše na zemlju. Jeli su. Odmarali.
Niz lice i odjeću tekle su krivudave linije
plave tečnosti. Najednom sve nestade i pretvori se
u nekoliko mirnih kamenih spomenika
zaraslih u travu i bijele lišajeve.